

Пилипко

Лев Толстой

Був хлопчик, звали його Пилип. Пішли одного разу всі діти до школи. Пилип узяв шапку і собі хотів іти. Але мати сказала йому:

— Куди це ти, Пилипку, зібрався?

— До школи.

— Ти ще малий, не ходи.— І мати залишила його вдома. Діти пішли до школи. Батько ще зранку поїхав у ліс, мати пішла на поденщину. Залишились у хаті Пилипко та бабуса на печі. Стало Пилипкові нудно самому, бабуса заснула, а він почав шукати шапку. Своєї не знайшов, узяв стару батькову і пішов до школи. Школа була за селом, біля церкви. Коли Пилипко йшов своєю слободою, собаки не чіпали його — вони Пилипка знали. Та коли він вийшов до чужих дворів, вискочила Жучка, загавкала, а за Жучкою — великий собака Вовчок. Пилипко кинувся бігти — собаки за ним. Пилипко почав кричати, спіткнувся і впав. Вийшов чоловік, відігнав собак і сказав:

— Куди ти, шибенику, сам біжиш?

Пилипко нічого не сказав, підібрав поли і гайнув щодуху.

Прибіг він до школи. На ганку нікого немає, а в школі, чути, гудуть дитячі голоси. Пилипка поймає страх: "А що, коли вчитель мене прожене?" і став міркувати, що йому робити. Назад іти — знову собака порве, до школи йти — вчителя боїться. Йшла повз школу баба з відром і каже:

— Усі вчаться, а ти чого тут стоїш?

Пилипко й пішов до школи. У сінях зняв шапку і відчинив двері. У школі було багато дітей. Усі кричали своє, і вчитель у червоному шарфі ходив посередині.

— Ти чого? — гримнув він на Пилипка.

Пилипко ухопився за шапку і нічого не казав.

— Та хто ж ти такий?

Пилипко мовчав.

— Чи ти німий?

Пилипко так налякався, що говорити не міг.

— Ну, то йди додому, коли говорити не хочеш.

А Пилипко і радий би щось сказати, та в горлі у нього від страху пересохло. Він подивився на вчителя і заплакав. Тоді вчителю жаль його стало. Він погладив його по голівці й запитав у дітей, хто цей хлопчик.

— Це Пилипко, Костиків брат. Він давно проситься до школи, та мати його не пускає, і він крадькома прийшов до школи.

— Ну, сідай на лаву біля брата, а я попрошу твою матір, щоб пускала тебе до школи.

Учитель почав показувати Пилипкові букви, а Пилипко їх уже знав і трохи читати вмів.

— Ану, склади своє ім'я.

Пилинко сказав:

— Пе-и-пи, ле-и-ли, пеко-пко.

Усі засміялись.

— Молодець,— сказав учитель.— Хто ж тебе вчив читати?

Пилипко посмілішав і сказав:

— Костик! Я меткий, я враз усе зрозумів. Я страх який спритний!

Учитель засміявся і сказав:

— Ти зажди хвалитись, а повчись.

З того часу Пилипко став ходити з дітьми до школи.